

Delårsrapport 1 2024 för kommunen och de kommunala bolagen

Innehållsförteckning

1	Innehåll.....	3
2	Perioden i korthet.....	3
3	Förenklad Förvaltningsberättelse	3
3.1	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	3
3.2	Den kommunala koncernen.....	4
3.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
3.4	Balanskravsresultatet	12
4	Ekonomiska rapporter	13
4.1	Ekonomiska sammanställningar.....	13

1 Innehåll

Delårsrapport 1 2024 är en uppföljning av Gävle kommun, Gävle Stadshus-koncern och Gävle Vattens verksamhet avseende perioden januari - april 2024. Enligt Lagen om kommunal redovisning, LKBR ska en delårsrapport upprättas för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början och minst en gång under räkenskapsåret. Perioden för denna obligatoriska delårsrapport ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Gävle kommun har valt att upprätta en förenklad delårsrapport per 30 april och en fullständig delårsrapport inklusive sammanställda räkenskaper per 31 augusti.

Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sina delårsrapporter. Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning.

I denna delårsrapport presenteras en förenklad förvaltningsberättelse, samt ekonomiska sammanställningar för perioden.

2 Perioden i korthet

År 2024 är andra året i rad då kommuner och regioner påverkas av den höga inflationen, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader. För 2023 hade Gävle kommun ett historiskt lågt resultat efter flera år av mycket goda resultat.

Kommunen gick in i 2024 med en Kommunplan och budget som innebär stora krav på anpassningar i nämndernas verksamheter men med ett fokus på att i största möjliga mån bibehålla kvaliteten i kärnverksamheterna. Trots ett arbete med åtgärdsplaner för en ekonomi i balans har flera nämnder lämnat negativa prognoser per sista april. En negativ årsprognos och balanskravs resultat sätter kommunen inför stora ekonomiska utmaningar i budgetarbete för 2025.

I år kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt samtidigt som kommunen fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt, den globala tillväxten tar därför fart först 2025.

3 Förenklad Förvaltningsberättelse

3.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

År 2024 är andra året i rad då kommuner och regioner påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. Redan 2023 redovisade regionerna ett underskott motsvarande 12 miljarder. Kommunernas resultat blev 25 miljarder 2023, vilket var starkare än förväntat. Det stärktes bland annat av stor återhållsamhet och hög ökning av skatteunderlaget, då sysselsättningen hölls uppe av att arbetsgivarna i det längsta behöll sin arbetskraft. I år kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt samtidigt som sektorn fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. Det sammantagna resultatet i kommunsektorn beräknas bli -14 miljarder kronor, varav regionernas resultat faller till -16 miljarder kronor, trots höjt statsbidrag och att regionerna genomför omfattande åtgärder för att få ner kostnaderna. *

(Källa Ekonomirapporten, maj 2024 (skr.se))

Befolkningsutveckling

Befolkningsförändringarna kommande tio år får stora effekter. De flesta kommuner och regioner är vana vid att befolkningen ökar. Det har lett till snabbt ökande skatteintäkter.

Befolkningsökningen har dessutom bidragit till höga rea- och exploaterings inkomster som delfinansierat investeringarna i de kommuner som växer. Redan under pandemin märktes en svagare befolkningsutveckling, som många räknade med var tillfällig. Vid 2023 års slut visade det sig att fertiliteten blev den lägsta sedan den började mätas i Sverige 1749. Detta kombinerat med relativt låg invandring och att Skatteverket rensat i sina register gjorde att 193 av Sveriges kommuner minskade sitt invånarantal 2023.

Jämfört med den befolknings framskrivning SCB gjorde 2023 är befolkningstillväxten i årets prognos mer än halverad de närmaste tio åren. Antalet barn och unga beräknas minska med 200 000 fram till 2033. Det kommer alltså inte bara att bli svagare skatteintäkter än många räknat med utan det innebär också betydligt mindre behov av förskola, skola, barnomsorg, förlossningsverksamhet samt MVC och BVC. Samtidigt ökar antalet personer över 80 år i stort sett i samma takt som i tidigare prognoser. Förändringen innebär att resurser kommande år måste ställas om från verksamheter riktade mot barn och unga till verksamheter riktade mot äldre.

(Källa Ekonomirapporten, maj 2024 (skr.se))

Gävle kommuns befolkningsutveckling

Gävle kommun minskade med 36 personer under årets första tre månader och befolkningen uppgår nu till 103 496 personer. Under 2023 ökade Gävle kommun med 39 personer. Det är en betydligt lägre ökning än för åren 2002–2022 där ökningen i genomsnitt varit 620 personer i kommunen per år.

SCB:s prognos för året är 103 581 personer vilket är en ökning på 49 personer för 2024. Det är främst minskat barnafödande och minskad invandring som påverkar siffrorna. Många kommuner ser ut att minska sin befolkning under 2024, men Gävle kommun verkar alltså få en liten ökning.

Den totala inbromsningen av befolkningen kommer att påverka kommunen på många olika sätt och verksamheterna behöver nu se över sina arbetssätt för att möta de nya förutsättningarna.

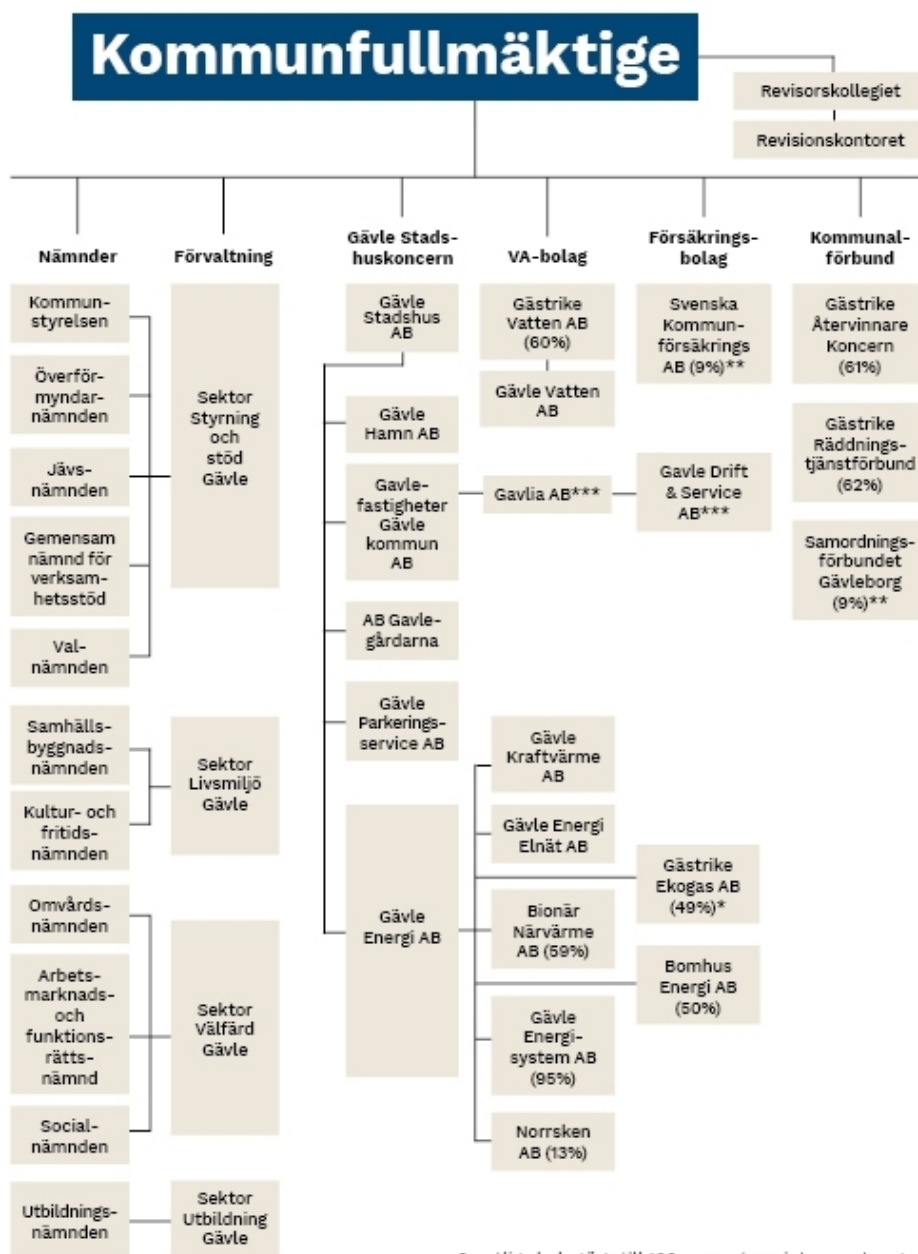
3.2 Den kommunala koncernen

Nedanstående bild åskådliggör Gävle kommunkoncern per 2024-04-30.

Den 28 maj slutfördes fusionen mellan Gavlefastigheter Gävle kommun AB mellan Gavlia AB och Gavle Drift och Service AB. Det innebär att all verksamhet numera bedrivs i Gavlefastigheter Gävle kommun AB och att dotterbolagen inte längre existerar.

3.2.1 Legal struktur 2024-04-30

Den kommunala koncernen

Samtliga bolag ägs till 100 procent om inte annat anges.

* Ägs till 51 procent av Gästrike Återvinnare koncern.

** Ingår ej i den sammanställda redovisningen.

***Fusion är beslutat av KF hösten 2023 och planeras att genomföras per 2024-05-28.

3.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av en för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun, utifrån lokalt rådande förutsättningar.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och prognos av god ekonomisk hushållning i Gävle kommun vid delår I (apriluppföljning).

3.3.1 Målanalys av kommunövergripande mål

Ingen uppföljning av de kommunövergripande målen görs i Delårsrapport 1 2024. Uppföljning kommer att ske vid delårsrapport 2 2024 samt vid Årsredovising 2024.

Nämnder och Bolag följer dock upp sina nämnd/bolagsmål vid delårsrapport 1 2024, se respektive nämnd/bolagsrapport.

3.3.1.1 Kommentar från nämnderna angående målnedbrytningar

I Kommunplanen för 2024 har nämnderna blivit tilldelade ett antal målnedbrytningar som nämnden sedan ska bryta ner till sina nämndmål. Vissa nämnder har i sina verksamhetsplaner inte antagit samtliga tilldelade målnedbrytningar och har därför vid delårsrapport 1 rapporterat varför samtliga tilldelade målnedbrytningar inte är antagna.

Kommunstyrelsen

Antal tilldelade: 21

Har antagit: 20

Kommunstyrelsens kommentar:

Endast ett nedbrutet mål har utelämnats av de tilldelade målnedbrytningarna från Kommunfullmäktige och det är från kommunövergripande målet Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor. Anledningen till att Kommunstyrelsen inte antagit detta är för att det inte träffar kommunstyrelsen alls utan endast Utbildningsnämnden. Det nedbrutna målet som avses är "Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete".

Arbetsmarknads- och Funktionsrättsnämnd

Antal tilldelade: 17

Har antagit: 7

Arbetsmarknads- och Funktionsrättsnämndens kommentar:

Nämnden har inte kommenterat detta i sin verksamhetsrapport men skriver kopplat till målen de inte antagit "ej tillämpligt AFN".

Socialnämnden

Antal tilldelade: 15

Har antagit: 7

Socialnämndens kommentar:

Nämnden har inte kommenterat detta i sin verksamhetsrapport men skriver kopplat till målen de inte antagit "ej tillämpligt SN".

Omvårdnadsnämnd

Antal tilldelade: 17

Har antagit: 12

Omvårdnadsnämndens kommentar:

Nämnden har inte kommenterat detta i sin verksamhetsrapport.

Kultur- och fritidsnämnden

Antal tilldelade: 16

Har antagit: 16

Ingen kommentar behövs då nämnden antagit samtliga tilldelade målnedbrytningar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Antal tilldelade: 19

Har antagit: 19

Ingen kommentar behövs då nämnden antagit samtliga tilldelade målnedbrytningar.

Utbildningsnämnden

Antal tilldelade: 16

Har antagit: 14

Vid genomgång av antal tilldelade och antagna målnedbrytningar har det utgått ifrån hur det ser ut i verksamhetssystemet Stratsys, det stämmer inte helt med nämndens kommentar.

Utbildningsnämndens kommentar:

Kommunfullmäktige tilldelade Utbildningsnämnden tjugoen målnedbrytningar, varav tretton har antagits av Utbildningsnämnden. Resterande målnedbrytningar omhändertars och följs upp inom ramarna för de av nämnden antagna målnedbrytningarna och indikatorerna.

Övriga nämnder

Övriga nämnder har inte blivit tilldelade några målnedbrytningar i Kommunplan 2024.

3.3.2 Målanalys av finansiella mål

3.3.2.1 Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Målet kan inte bedömas på det ekonomiska utfallet per april. Bedömning av målet görs utifrån prognostiserat årsresultat. Målet avser ett överskott under en åttaårsperiod. Bedömningen är att målet nås. Avvikelsen från budgeterat resultat för innevarande år är markant varför statusen för det övergripande målet anges med en avvikelse men med utan avvikelse jämfört med budgeterat målvärde på 0,6% för helåret.

Kommunens verksamheter

För 2024 är budget beslutad med ett underskott på 355,2 mnkr för kommunen (exklusive effekter av exploaterings- och realisationsvinster). Per sista april prognostiseras ett underskott på drygt 486 mnkr på årsbasis.

Alla större nämnder förutom Kultur- och fritidsnämnden redovisar underskott per sista april och prognostiserade underskott för helåret.

Analys av indikatorerna

Poster som senare exkluderas från balanskravsutredningen medräknas inte heller i överskottsmålet. Överenskomna medfinansieringsavtal med Trafikverket på nära 80 mnkr exkluderas därmed från beräkningen. Även 2023 redovisade kommunen ett underskott, på -262 mnkr (exkluderat driftsbidraget till Gävle Vatten), dock var det ett resultat som var ca 100 mnkr bättre än prognostiserat inför kommunplan 2024. Överskottet över åtta år belastas kraftigt av resultaten 2023 och 2024 och sänker överskottet från ett snitt vid utgången av 2023 på 2% till nu prognostiserat 0,7%. I prognosen för helåret är inte eventuella resultateffekter av finansiell leasing beaktad. Detta då nya poster endast beräknas när hyresdebitering påbörjas.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
1 Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren		0,7 %	0,6 %	 Uppnås ej

3.3.2.2 Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Genom att arbeta med en indikator för skuldsättningen per invånare skapas ett medvetande om risknivån. Kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk ökar med en högre skuldsättningsgrad. Vid en räntehöjning ökar de årliga kostnaderna och vid en finansiell oro på kapitalmarknaderna ökar riskerna för högre finansieringskostnader vid hög skuldsättningsnivå, vilket minskar utrymmet för annan verksamhet eller sänker resultaten och soliditeten

Målet uppnås om kommunkoncernens soliditet över tid bibehålls eller överstiger 32 %. Indikatorerna sammanställs inte med utgångspunkt från bokslutet per april. Bedömning görs utifrån prognostiserade investerings- och resultatnivåer i koncernen per 2024-12-31. Bedömningen är att målet inte nås.

Kommunens verksamheter

Enligt upprättade prognoser kommer Gävle kommun, Gävle Stadshus-koncern och Gävle Vatten AB sammantaget under 2023 investera för 2,5 mdr. Vilket är ca 500 mnkr mindre än budgeterat.

Kommunen prognostiserar ett underskott på närmare 400 mnkr och bolagen prognostiserar ett överskott på närmare 350 mnkr. Med årliga avskrivningar på ca 500 mnkr i koncernen innebär det att ca 2 mdr av årets investeringar behöver extern finansiering. Soliditeten i koncernen kommer att sjunka. Med dessa prognoser kommer egenfinansieringen av kommunkoncernens tillgångar att minska ytterligare jämfört med budgeterad nivå.

Långsiktiga utblicken (Kommunplanen 2024–2027) bygger på att soliditeten i skattefinansierad verksamhet och i koncernen kommer att sjunka under planeringsperioden och inte nå uppsatt målnivå under perioden.

Analys av indikatorerna

Soliditetsmålen angivna som indikatorer kommer sannolikt inte att nås. Med en prognostiserad resultatförsämring i kommunen med närmare 200 mnkr behöver investeringsnivån sänkas med över 650 mnkr för att nå upp till den soliditet som är en effekt av Kommunplan 2024. Skuldsättningen uttryckt som skuld i kommunen, GFAB och ABG följs inte upp per sista april.

GSAB-koncernens och Gävle Vattens resultat är prognostiserat till att motsvara budget. Investeringsnivån är fortsatt hög, även om nivån är nedjusterad med ca 300 mnkr jämfört med budget. Resultatets andel av bruttoinvesteringarna uppgår enligt prognos till under 20%, vilket är högre än budgeterat. Med kommunens bidrag till koncernens soliditet förväntas soliditeten att sjunka till en lägre nivå än budgeterat.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
1 Kommunens soliditet		29 %	33,7 %	 Uppnås ej
2 Kommunens soliditet (inkl GFAB)			19,3 %	
3 Kommunkoncernens soliditet			30 %	 Uppnås
4 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB			132 341	

3.3.2.3 Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten, är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. En lånefinansiering av denna sektor tar resurser från verksamheterna och på sikt begränsar detta utvecklingen inom kommunen. Vid bedömning av investeringsvolymen ska dock hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge samt styrkan i kommunens balansräkning. I investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet. I en period av stora reinvesteringar och kraftig tillväxt av befolkningen, ökar investeringsbehoven och självfinansieringsgraden kan därmed under en period vara lägre än 100 procent. Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100 procent och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter AB (GFAB) och AB Gavlegårdarna (ABG) över en åttaårsperiod överstiger 67 procent. Med utgångspunkt från historiskt hög egenfinansieringsgrad samt mål om bibehållen soliditet bör självfinansieringsgraden över tid kunna överstiga 67 procent.

Bedömningen av måluppfyllelsen utgår inte från bokslutet per april. Bedömning görs utifrån prognostiserade investerings- och resultatnivåer i koncernen fört helåret 2024.

Kommunens verksamheter och analys av indikatorer

Kommunplan 2024 innebär med budgeterade resultat för kommunen med ett planerat underskott för 2024 att finansiering av investeringar helt är beroende av externa medel.

Prognostiserat ytterligare underskott för 2024 innebär att det långsiktiga målet om självfinansiering på 67% inte kommer att nås och även beräkningen av dess utveckling i gällande kommunplanebeslut kommer att belastas av prognostiserat ökat underskott. Gällande Kommunplan beräknades på att det långsiktiga nyckeltalet uppgick till 83% vid ingången av 2024 och med budgeterat underskott på minus drygt 50 mnkr. Med ett underskott som försämrats med ytterligare ca 250 mnkr och att utfallet vid 2023 var lägre än kommunplanen

byggde på uppnås inte det kort- eller långsiktiga nyckeltalen för 2024.

Indikatorn avskrivningarnas andel av kommunens egna investeringar uppfylls då investeringsprognosen understiger budget.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
1 Självfinsierings grad, per år, kommunens egna			29 %	 Uppnås ej
2 Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna			55 %	 Uppnås
3 Självfinsierings grad, per år, totalt			27 %	 Uppnås ej
4 Självfinsierings grad, senaste åtta åren, totalt			52 %	 Uppnås ej

3.3.2.4 God ekonomisk hushållning

Analys av indikatorerna

Gävles kommuns definition av stark finansiell ställning är enligt Riktlinje för god ekonomisk hushållning om justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent. För år 2024 har kommunen budgeterat en stark finansiell ställning om 46,4% som kommer att återställas under en treårsperiod upp till 50%.

Prognosen vid delår I är sämre med 3 procentenheter och visar att kommunen inte kommer uppnå målet för stark finansiell ställning.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Stark finansiell ställning		43,4 %	46,4 %	 Uppnås ej

3.4 Balanskravsresultatet

Lagstiftaren har lagt ett golv eller en miniminivå för det finansiella resultatet, detta kallas för balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den i lag (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)) föreskrivna regleringen av det negativa resultatet. Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger.

Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

Balanskravsutredning (mnkr)	Prognos 2024	Budget 2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-392,7	-193,7	-377,6
Samtliga realisationsvinster (-)	3,9	10,0	34,3
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-/+)	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (+/-)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-396,6	-203,7	-411,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	208,8	53,8	261,9
Årets balanskravsresultat	-187,8	-150,0	-150,0

Prognosen för 2024 visar på ett negativ resultat som är 199,0 mnkr sämre än det budgeterat resultat på 193,7 mnkr.

Från årets resultat efter balanskravsjusteringar räknas 79,7 mnkr bort som en extraordinär kostnad kopplat till Trafikverket (150 mnkr budgeterat men kostnaden prognostiseras bli lägre). Av tidigare avsättningar till resultatutjämningsreserven återstår 208,8 mnkr som beräknas användas. Den budgeterade användningen var 53,8 mnkr. Efter användning av dessa medel genereras ett underskott på 108,1 mnkr som måste återställas inom tre år.

Gävle kommun har inga gamla underskott som ska återställas i enlighet med balanskravet.

4 Ekonomiska rapporter

4.1 Ekonomiska sammanställningar

4.1.1 Gävle kommunkoncern - Resultaträkning

Resultat (mnkr)	Utfall 2024 Jan-april	Utfall 2023 Jan-april	Prognos 2024	Budget 2024
Gävle Kommun	-432,4	-190,8	-392,7	-193,7
Gävle Stadshuskoncernen	210,9	244,6	345,4	346,2
Gävle Vatten AB	-6,9	-6,0	0,2	3,1
Summa	-228,4	47,8	-47,1	155,6

Förväntad resultatutveckling 2024

Gävle kommunkoncern prognostiserar ett negativt årsresultat på -47,1 mnkr för 2024 jämfört med budgeterat överskott på 155,6 mnkr, vilket är en negativ avvikelse på 202,7 mnkr. Avvikelsen avser till största del Gävle kommun som avviker 199 mnkr i resultatprognos jämfört med budget.

Gävle kommun

Verksamhetens resultat i Gävle kommun, resultat före finansiella poster, prognostiseras till -509,1 mnkr att jämföra med budget på -385,8 mnkr vilket innebär en resultatförsämring på 123,3 mnkr. I det prognostiserade årsresultatet ingår en extraordinär kostnadspost på 79,7 mnkr som avser Trafikverket (se punkt 4.1.3.5).

I delårsbokslutet är inte finansiell leasing redovisad vilket innebär att den effekten måste beaktas vid jämförelse av verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader. Finansiell leasing bokförs av kommunen per 2024-08-31 och 2024-12-31.

Gävle Stadshuskoncernen

Bolagen i Gävle Stadshuskoncernen prognostiserar ett årsresultat som är i nivå med budget. Samtliga bolag förutom Gävle Parkeringsservice beräknas uppfylla ägardirektivens avkastningskrav.

För mer information om resultat och investeringar per bolag hänvisas till verksamhetsrapport för respektive bolag delår 2 2024. Resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys för Gävle Stadshuskoncern redovisas vid punkt 4.1.4.1.

Gävle Vatten

Gävle Vatten är ett dotterbolag till Gästrike Vatten vilket Gävle kommun äger till 60%. Resultatet för perioden är -6,9 (-6,0) mnkr. För helåret beräknas en vinst på 0,2 mnkr vilket är 2,9 mnkr sämre än budget. Bolaget reserverade år 2021 250 mnkr för eventuella framtida kostnader på grund av skyfallet. I årsbokslutet för 2023 avsattes ytterligare 150 mnkr avseende skyfallet, total avsättning uppgår nu därmed till 400 mnkr.

4.1.2 Gävle kommunkoncern - Investeringar

Resultat (mnkr)	Utfall 202404	Utfall 202304	Prognos 2024	Budget 2024
Gävle kommun	57,2	66,7	553,0	717,5
Gävle Stadshuskoncernen	314,6	560,7	1 473,3	1 766,5
Gävle Vatten AB	77,8	56,0	520,0	520,0
Summa	449,6	683,4	2 546,3	3 004,0

Gävle kommun

Gävle kommun beräknas genomföra ca 77% av investeringsbudgeten. Avvikelserna mot investeringsbudgeten finns inom kommunstyrelsens investeringar och exploateringsverksamhet, samt inom samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden och beror främst på tidsförskjutningar i olika projekt.

Gävle Stadshuskoncernen

Koncernens totala investeringsprognos är 1 475,3 mnkr vilket är ca 83 % av beslutad investeringsbudget för 2024. Investeringsnivån är lägre än föregående år.

Gävle Energis årsprognos för investeringar är 92% av budgeterade investeringar. Det är affärsområdena GavleNet och Värme som på grund av lägre kundefterfrågan och omvärldsläget lämnar en lägre prognos. Även Energiproduktion lämnar lägre prognos dels på grund av ett framskjutet markköp.

AB Gavlegårdarnas beräknar att följa beslutad investeringsbudget. Det är fortsatt paus för Gavlegårdarnas nybyggnadsprojekt som pausades 2022.

Under året har renoveringen i Forsbacka slutförts. Nybyggnationerna av bostäder i Södra Hemlingby och Godisfabriken samt en gruppbostad i Södra Hemlingby kommer att slutföras under året.

Gavlefastigheters investeringsprognos är 68% av beslutad budget. Orsaken är tidsförskjutningar i projekt som medför att budgeterade medel inte kommer att förbrukas under 2024 varav tidsförskjutning av Fridhemsskolan är ett av de större projekten. Under året beräknas investeringen av Agnus Kultur- och bildningscentrum att slutföras med en beräknad total kostnad på 475,3 mnkr. Övriga större pågående projekt är Vasaskolan, Klintbergsskolans förskola samt allmän upprustning av Andersbergsskolan.

Gävle Hamn lämnar en investeringsprognos som är 95% av budgeterad. Bolaget investerar i iordningsställande av markområden vid containerterminalen samt vid kajinvesteringar.

Gävle Parkeringservice prognos för investeringar är i nivå med budget och avser huvudsakligen mobilitetshuset Pralinen.

För djupare analys på bolagsnivå hänvisas till punkt 4.1.4.2 Investeringar och balansomslutning per bolag.

Gävle Vatten

Bolagets årsprognos för investeringar är i nivå med budget. En viss omfördelning beräknas ske mellan delposterna exploateringar, förnyelse- respektive nyinvesteringar, dels på grund av en sänkt årsprognos för nytt reningsverk och en försiktig exploateringsbudget.

4.1.3 Gävle Kommun

4.1.3.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 202404	Utfall 202304	Budget 2024	Prognos 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	414,3	396,5	1 488,5	1 438,5	1 328,9
Verksamhetens kostnader	-3 330,0	-2 940,4	-8 961,3	-9 292,6	-8 494,6
- varav jämförelsestörande poster	0,1	2,9	161,5	93,4	235,0
Avskrivningar *	-40,8	-36,7	-370,1	-125,9	-359,7
Verksamhetens nettokostnader	-2 956,5	-2 580,6	-7 842,9	-7 980,0	-7 525,4
Skatteintäkter	1 993,9	1 956,8	6 009,1	5 999,5	5 945,9
Gen. statsbidrag och utjämning	490,4	430,1	1 448,0	1 471,4	1 291,1
Verksamhetens resultat	-472,2	-193,7	-385,8	-509,1	-288,4
Finansiella intäkter	96,9	75,7	613,5	628,4	424,3
Finansiella kostnader	-57,1	-72,8	-421,4	-432,3	-363,5
- varav jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	-432,4	-190,8	-193,7	-313,0	-227,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	-79,7	-150,0
Årets resultat	-432,4	-190,8	-193,7	-392,7	-377,6
- varav exploatering	0,0	0,7	151,5	89,5	4,5
- varav realisationsresultat	0,1	2,2	10,0	3,9	29,8
Summa exkl. realisationsresultat och exploatering	-432,5	-193,7	-355,2	-486,1	-411,9
AVSTÄMNING BALANSKRAV					
Årets resultat	-432,4	-190,8	-193,7	-392,7	-377,6
Realisationsresultat	0,1	2,2	10,0	3,9	34,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-432,5	-193,0	-203,7	-396,6	-411,9
Medel till/från Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	-53,8	-208,8	-261,9
Årets balanskravsresultat	-432,5	-193,0	-149,9	-187,8	-150,0

* I det budgeterade beloppet ingår finansiell leasing men inte i prognosen vilket dock inte påverkar den totala prognosen. Finansiell leasing bokförs vid delår 2 samt årsbokslut och inte vid delår 1.

Budget 2024: Budgeterade resultatet efter balanskravsjusteringar och extraordinära kostnader uppgår till -53,8 mnkr. Resultatet har då justerats med budgeterade realisationsvinster om -10 mnkr samt extraordinära kostnader till Trafikverket med 150 mnkr. Avsikten är att använda medel från resultatutjämningsreserven för att uppnå noll-resultat.

Prognos 2024: Extraordinära kostnader till Trafikverket prognostiseras att bli 70,3 mnkr lägre än budgeterat. Prognosmässigt skulle då hela resultatutjämningsreserven användas vilket är 208,8 mnkr. Underskott på 108,1 mnkr kommer därmed behöva återställas inom 3 år.

4.1.3.2 Balansräkning

(mkr)	2024-01-01 - 2024-04-30	2023-01-01 - 2023-04-30	2023-01-01 - 2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	4,6	1,4	5,0
Materiella anläggningstillgångar			
<i>Mark, byggnader, och tekniska anläggningar</i>	6 379,2	5 695,5	6 368,6
<i>Maskiner och inventarier</i>	208,8	195,3	213,2
Finansiella anläggningstillgångar	11 471,8	10 927,0	11 563,3
Summa anläggningstillgångar	18 064,4	16 819,2	18 150,1
Omsättningstillgångar			
Förråd lager	2,0	3,9	3,2
Exploateringsfastigheter	100,9	56,8	110,5
Fordringar	860,9	978,9	919,8
Kassa och bank	418,4	277,0	48,7
Summa omsättningstillgångar	1 382,2	1 316,6	1 082,2
SUMMA TILLGÅNGAR	19 446,6	18 135,8	19 232,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 781,2	5 157,1	5 158,7
Periodens resultat	-432,4	-190,8	-377,6
Summa eget kapital	4 348,8	4 966,3	4 781,1
Skulder och avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	1 183,3	786,0	916,2
Andra avsättningar	152,6	136,1	152,6
Långfristiga skulder	11 463,7	10 055,0	10 993,3
Kortfristiga skulder	2 298,2	2 192,4	2 389,0
Summa skulder och avsättningar	15 097,8	13 169,5	14 451,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	19 446,6	18 135,8	19 232,2

4.1.3.3 Nämndernas resultat

(mnr)	Utfall 202404	Utfall 202304	Budget 2024	Prognos 2024 före åtgärder	Åtgärd/ effekt	Prognos 2024 efter åtgärder
Kommunens nämnder:						
Kommunstyrelsen	-1,2	16,2	161,5	74,7	0,0	74,7
- varav kommunstyrelsen	-1,3	13,3	0,0	-18,7	0,0	-18,7
- varav exploateringsresultat	0,0	0,7	151,5	89,5	0,0	89,5
- varav realisationsresultat	0,1	2,2	10,0	3,9	0,0	3,9
Samhällsbyggnadsnämnden	-41,3	-22,8	0,0	-39,4	0,0	-39,4
Kultur- och fritidsnämnden	6,2	-2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnden	10,6	-2,4	0,0	-10,0	0,0	-10,0
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	-14,1	-23,3	0,0	-58,6	18,4	-40,2
Socialnämnden	-28,9	-15,7	0,0	-77,9	15,2	-62,7
Omvårdnadsnämnden	-10,8	-9,3	0,0	-58,4	27,6	-30,8
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Revisorskollegiet	0,4	0,4	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa nämndernas verksamhet	-78,1	-58,3	161,5	-169,4	61,2	-108,2
Finansförvaltning	-354,3	-132,5	-355,2	-204,8	0,0	-204,8
- varav realisationsresultat	0,1	2,2	10,0	3,9	0,0	3,9
Summa	-432,4	-190,8	-193,7	-374,2	61,2	-313,0

Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden samt utbildningsnämnden prognostiserar alla med underskott före åtgärder. Dessa nämnder/styrelse har valt att inte rapporterat åtgärder och därefter prognos efter åtgärder. Därmed läggs prognos efter åtgärder som samma som prognos före åtgärder.

Kommentarer till nämndernas resultat och prognos

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 1. Resultatet är -1,2 mnr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 57,8 mnr. Den kommunbidragsfinansierade verksamheten redovisar ett positivt resultat. Även den uppdragsfinansierade verksamheten har ett positivt utfall. Det stora underskottet ligger hos Exploateringsverksamheten där det inte redovisats någon försäljning eller exploateringsersättning för perioden. Mer om exploatering finns att läsa under rubrik 4.1.3.5 nedan.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett resultat på 74,7 mnr vilket är 86,8 mnr lägre än budgeterat (161,5). Den kommunbidragsfinansierade verksamheten prognostiserar ett mindre

överskott medan den uppdragsfinansierade prognostiserar ett minde underskott men det stora underskottet ligger inom exploateringsverksamheten inklusive realisationsvinst där årsbudgeten är 161,5 mnkr och prognosen 71,2 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar inga åtgärdsförslag eller beslutade åtgärder vid delårets rapportering men den förväntade utvecklingen är att de egna verksamheterna kommer lämna ett överskott i förhållande till budget medan exploateringsintäkterna kraftigt justerats ner. Befolkningsprognosen tyder på att Gävle i princip inte växer vilket innebär att kommunen behöver se över nytta och behov av kommande utbyggnader och investeringar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 1. Resultatet är -41,3 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 28,7 mnkr. Den stora avvikelser finns inom Tekniska verksamheten där vinterväghållningen står för det stora underskottet, -53,6 mnkr. Det har uppstått stora kostnader till följd av bortforsling av snö. Även halkbekämpningen har påverkat resultatet negativt.

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -39,4 mnkr till följd av vinterväghållningen. Övriga verksamheter prognostiserar i närmaste en budget i balans. Nämnden redovisar inga åtgärdsförslag eller beslutade åtgärder vid delårets rapportering men meddelar att en ekonomisk handlingsplan är under uppbyggnad.

Verksamheten håller fokus på kärnuppdraget och de samhällsviktiga funktionerna. Inom plan- och byggverksamheten är antalet inkomna ärenden lägre än normalt vilket bedöms vara en följd av konjunkturläget. Vädrets extrema växlingar resulterar i ökade driftkostnader.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden visar på en positiv avvikelse mot budget för tertial 1. Resultatet är 6,2 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en positiv avvikelse på 5,2 mnkr. Intäktsidan avviker med -1,3 mnkr vilket främst beror på minskade försäljningsintäkter samt ännu ej fakturerade hyror. På kostnadssidan har personalkostnaden en positiv avvikelse liksom bidrag vilka ännu ej utbetalats. Även hyrorna är lägre till följd av lägre hyresökning än budgeterat.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett nollresultat vid årets slut. Högre PO-pålägg än budgeterat ger högre kostnader men vägs upp av lägre hyreskostnader. Nämndens verksamheter arbetar aktivt för att verkställa besparingar kopplat till sektorsövergripande direktiv och den ekonomiska handlingsplan som beslutades inför 2024.

Verksamheten håller fokus på kärnuppdraget och de samhällsviktiga funktionerna. Ett fortsatt arbete pågår för att öka tryggheten i stadsdelarna där fritidsgårdarna är en viktig faktor. Den organisatoriska sammanslagningen av konserthuset och gasklockornas verksamhet möjliggör en gynnsam ekonomisk utveckling.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden visar på en positiv avvikelse mot budget för tertial 1. Resultatet är 10,6 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en positiv avvikelse på 6,3 mnkr. Intäktsidan avviker med +6,6 mnkr vilket till största delen beror på ökade statsbidrag främst inom grundskolan. På kostnadssidan avviker personalkostnaderna mest med -15,2 mnkr till följd av högre PO-pålägg än budgeterat. Köp av verksamhet har en positiv avvikelse på 3,2 mnkr liksom hyreskostnaden som avviker med 2,5 mnkr.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -10,0 mnkr. Prognosen beror främst på ökade PO-pålägg. Det pågår ett prognosarbete inom samtliga skolformer för att hitta åtgärder för att nå ett nollresultat vid årets slut. Nämnden redovisar inga åtgärdsförslag eller beslutade åtgärder vid delårets rapportering.

Den största utmaningen för utbildningsnämnden är minskning av barn och elever enligt befolkningsprognosen där den största minskningen är i förskolan. Det innebär att anpassningar behöver göras. Utbildningsnämnden har i samarbete med Gavlefastigheter AB startat ett arbete för att anpassa behovet av lokaler på lång och kort sikt.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertiäl 1. Resultatet är -14,1 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 22,4 mnkr. Verksamhetens intäkter, riktade statsbidrag från arbetsförmedlingen (trygghetsanställda), är 0,5 mnkr lägre än budget. Personalkostnaderna inom trygghetsanställda, boende LSS och personlig assistans är 18,6 mnkr högre liksom övriga kostnader som är 3,4 mnkr högre.

Nämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -40,2 mnkr efter framtagande av åtgärder. Innan åtgärdsförslag var prognosen -58,6 mnkr vilket innebär besparing på 18,4 mnkr. De direkt framtagna åtgärderna är: bedömning av försörjningsstöd (8 mnkr), ARBOS exkl trygghetsanställda feriearbete och neddragning av personal (2,9 mnkr), bemanningshandbok (0,5 mnkr), avslut aktivitetshuset (2,5 mnkr), VUX avgång personal, minskade IT-kostnader, Ukraina SFI, omställningsfonden (3,5 mnkr) samt fortsatt vakanshållning inom Utveckling och stöd (1 mnkr).

Kommunfullmäktiges budgetbeslut togs i november 2023 så förutsättningarna för att nå helårseffekt 2024 är därmed svåra eftersom besparingar i regel uppnås genom att minska eller avsluta verksamheter. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter för förutsättningarna för 2025. Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden tog ett besparingsbeslut 21 februari där helårseffekten väntas vara 37,2 mnkr där en del av detta kommer uppnås under 2024. Sektorn har tagit fram flera möjliga åtgärder att arbeta vidare med som kan ge effekt på 2025.

Socialnämnden

Socialnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertiäl 1. Resultatet är -28,9 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 31,6 mnkr. Verksamhetens intäkter, riktade statsbidrag för asyl och Ukraina är 0,8 mnkr högre än budget. Personalkostnaderna/lönstillägg för socialsekreterare och högre kostnader för kontrakterade jour- och familjehem är 3,9 mnkr högre än budget liksom övriga kostnader för placeringar, öppenvård och konsulter som är 28,4 mnkr högre.

Nämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -62,7 mnkr efter framtagande av åtgärder. Innan åtgärdsförslag var prognosen -77,9 mnkr vilket innebär besparing på 15,2 mnkr. De direkt framtagna åtgärderna är: hemtagning från HVB-hem mm (14,4 mnkr) samt fortsatt vakanshållning inom Utveckling och stöd (0,8 mnkr).

Kommunfullmäktiges budgetbeslut togs i november 2023 så förutsättningarna för att nå helårseffekt 2024 är därmed svåra eftersom besparingar i regel uppnås genom att minska eller avsluta verksamheter. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter för förutsättningarna för 2025. Socialnämnden tog ett besparingsbeslut 20 februari där helårseffekten väntas vara 40 mnkr där en del av detta kommer uppnås under 2024. Arbetet har påbörjats där bland annat en process med fackliga organisationer pågår. Sektorn har tagit fram flera möjliga åtgärder att arbeta vidare med som kan ge effekt på 2025.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertiäl 1. Resultatet är -10,8 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 17 mnkr. Verksamhetens intäkter, riktade statsbidrag är 14,9 mnkr högre än budget. Personalkostnaderna i form av vak/överanställning/övertid är 20,4 mnkr högre än budget. Övriga kostnader i form av bemanningssjuksköterskor är 12,2 mnkr högre än budgeterat.

Avskrivningar är 0,6 mnkr lägre än budget.

Nämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -30,8 mnkr efter framtagande av åtgärder. Innan åtgärdsförslag var prognosen -58,4 mnkr vilket innebär besparing på 27,6 mnkr. De direkt framtagna åtgärderna är: bemanningshandbok (8 mnkr), breddat avrop för att sänka timpris samt minskat administration (1,8 mnkr), anhöriganställda avslutas (11,4 mnkr), Förebyggande verksamhet (2,8 mnkr), fortsatt vakanshållning inom Utveckling och stöd (1,6 mnkr) samt minskning av avlösningsplatser (2 mnkr).

Kommunfullmäktiges budgetbeslut togs i november 2023 så förutsättningarna för att nå helårseffekt 2024 är därmed svåra eftersom besparingar i regel uppnås genom att minska eller avsluta verksamheter. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter för förutsättningarna för 2025. Omvårdnadsnämnden tog ett besparingsbeslut 22 februari där helårseffekten väntas vara 40,8 mnkr där en del av detta kommer uppnås under 2024. Arbetet har påbörjats där bland annat en process med fackliga organisationer pågår. Sektorn har tagit fram flera möjliga åtgärder att arbeta vidare med som kan ge effekt på 2025.

Övriga nämnder

Övriga nämnder håller i stort budget och prognostiserar ett nollresultat eller mindre överskott.

Finansförvaltningen

Prognosen för skatteintäkter och utjämning (baserad på skatteprognos från SKR april) pekar på en positiv avvikelse med 13,8 mnkr jämfört med budget. Skatteintäkterna prognostiseras bli 9,6 mnkr lägre och Generella bidrag och utjämning 23,4 mnkr bättre.

Finansnettot prognostiseras bli 5,4 mnkr bättre än budget vilket främst förklaras av högre utlämnade lån till bolagen jämfört med budget.

Finansens nettokostnader prognostiseras bli ca 131,3 mnkr bättre än budget. Förklaras främst av att kostnaderna i och med avtalen med TRV ser ut att bli 70,3 mnkr lägre än budget samt att reserver på finansen om 70,9 mnkr inte avser att användas. Intäkter från nämnderna avseende intern ränta bedöms bli 2,8 mnkr lägre än budget.

Ersättningen till nämnderna för ökade hyreskostnader och avskrivningar prognostiseras bli ca 6,7 mnkr högre än budget. Siffran är dock mycket osäker då information om slutlig hyra för Hemlingborg saknas samt att prognos för tillkommande avskrivningar alltid är mycket svår att bedöma.

Totalt för finansen prognostiseras ett resultat om -204,8 mnkr, vilket är ca 150 mnkr bättre än budget.

Realisationsresultat

Markreserven (mnkr)	Utfall 202404	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse 2024
Effekter i resultaträkningen				
Försäljningsintäkt	0,1	20	5,7	-14,3
Bokfört värde	0,0	-10	-1,8	8,2
Realisationsresultat	0,1	10	3,9	-6,1

Realisationsresultatet av markförsäljning från markreserven uppgår till 0,1 mnkr (1,7) för perioden och avser små fastighetsregleringar. Budgetavvikelsen prognostiseras bli -6,1 mnkr, vilket beror på att budgeten lagts på samma nivå som tidigare år, då försäljningar varierar

mellan åren.

4.1.3.4 Investeringar per nämnd

(mnkr)	Utfall 202404	Ursprunglig budget 2024	Reviderad budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvi kelse 2024
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	7,1	122,8	128,5	78,2	-50,3
<i>Varav markreserv</i>	6,2	75,0	75,0	28,7	-46,3
Samhällsbyggnadsnämnden	16,6	211,7	232,4	186,9	-45,5
Kultur- och fritidsnämnden	8,3	65,6	80,1	70,1	-10,0
Utbildningsnämnden	8,3	30,7	30,7	30,7	0,0
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	0,0	3,4	3,4	3,4	0,0
Socialnämnden	0,0	1,1	4,3	4,3	0,0
Omvårdnadsnämnden	0,3	9,0	9,0	9,0	0,0
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisionskollegiet	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	40,6	444,4	488,5	382,7	-105,8
Exploateringsverksamhet	16,6	229,0	229,0	170,3	-58,7
Summa investeringar	57,2	673,4	717,5	553,0	-164,5
Erhållna investeringsbidrag	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Reviderad investeringsbudget: Beslut om ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag beslutades av Kommunfullmäktige vid sammanträdet 20240219§8 .

Kommentarer till investeringar per nämnd

Investeringarna för perioden uppgår till 57,2 (66,7) mnkr. Erhållna investeringsbidrag 0,5 mnkr. För helåret prognostiseras investeringarna att uppgå till 553,0 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 164,5 mnkr gentemot budgeterat belopp. Avvikelserna mot budget återfinns inom Kommunstyrelsens investeringar och exploateringsverksamhet, samt inom samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

För kommunstyrelsens investeringsverksamhet beror avvikelsen på att Klimatanpassningar inte har påbörjats och kommer att ombudgeteras och flyttas till annan nämnd. Under perioden har det inte skett några markinköp inom budget för markreserven. Den positiva budgetavvikelsen på

46,3 mnkr beror på inväntan på beslut om strategi kring naturmark, därmed skjuts investeringsmedlen fram till kommande år. Även inköp av mark till näringen skjuts på framtiden. Under året planeras inköp av mark för snödeponi samt mindre strategiska förvärv samt inlösen av allmän plats med totalt -28,7 mnkr. Mark till Tolvforsskogen och Gavlehov Västra samt Ersbo etapp 4 är inköpt inom exploateringsverksamhetens budget med -6,2 mnkr. (exploatering beskrivs mer detaljerat i nästa avsnitt)

För samhällsbyggnadsnämnden är det en avvikelse på 45,5 mnkr som verksamheten har valt att inte kommentera.

För kultur- och fritidsnämnden beror avvikelsen 10,0 mnkr på att investering av kylanläggning i Hemlingby flyttas fram till år 2025.

4.1.3.5 Exploateringsverksamhet

<i>Exploateringsverksamheten</i>	Årets exploateringsverksamhet			
<i>(mnkr)</i>	Utfall 202404	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse 2024
Inkomster	2,2	167,0	91,5	-75,5
Utgifter	-51,6	-472,2	-306,3	165,9
Nettoexploatering	-49,4	-305,1	-214,8	90,3
Utdrag ur balansräkningen				
Förutbetalda intäkter	2,2	0	0	0
Anläggningstillgångar	-16,6	-229,0	-170,3	58,7
<i>Tillkommande markinköp</i>	-6,2			
<i>-Aktiverad upparbetad anläggningstillgång</i>	-20,1			
Omsättningstillgångar/tomter	-3	-74,1	-13,3	60,8
Bokfört värde såld tomt	0	15,5	1,8	-13,7
Värdeförändring tomt	12,6	0	12,6	12,6
Utdrag ur resultaträkningen				
Medfinansiering Trafikverket	0	-150,0	-79,7	70,3
Driftkostnader	-13,3	-19,0	-30,3	-11,3
Värdeförändring tomt	-12,6	0	-12,6	-12,6
Exploateringsresultat	0	151,5	89,5	-62,1
<i>Justerat exploateringsresultat</i>	<i>-12,6</i>	<i>0</i>	<i>76,9</i>	<i>-74,7</i>

Nettoexploatering

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads- och näringslivsändamål. Den delen av marken som avses att säljas redovisas som omsättningstillgångar. Den allmänna platsmarken som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar.

Nettoexploateringskalkylen är huvudsakligen en sammanställning av inkomster och utgifter som avgränsas från detaljplaneskedet till att genomföra detaljplanen (det vill säga utbyggnad av området samt försäljning) och omfattar ej framtida drift och underhåll.

Nettoexploateringskalkylen används som ett verktyg under hela exploateringsprocessen för att säkerställa att exploateringen till exempel inte är skattefinansierad. Exploateringsverksamheten

har för avsikt att bära sina egna utgifter. Dock är detta inte möjligt i alla exploateringsprojekt, då vissa budgeteras med underskott för att överhuvudtaget vara möjliga att genomföra. I Gävle kommun har man för avsikt att den totala exploateringsverksamheten ska bära sina egna utgifter och därmed vara självfinansierad över tid.

I nettoexploateringskalkylen ingår inkomster som avser tomtförsäljning, avtalad exploateringsersättning samt medfinansieringsersättning samt övriga intäkter som är kopplade till kostnader inom föravtal. Utgifter avser det totala anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, men även direkta kostnader kopplade till föravtal, myndighetsutövning, bidrag till statlig infrastruktur, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Inkomster från tomtförsäljning, exploateringsersättning, medfinansieringsersättning och förutbetalda intäkter för perioden jan-april 2024 uppgick till 2,2 mnkr (0,7), och prognostiseras bli 91,5 mnkr vid slutet av året. Periodens exploateringsutgifter uppgick till -51,6 mnkr (-50,2) och prognostiseras bli -306,3 mnkr vid slutet av året. Nettot av kommunens exploateringsverksamhet för perioden uppgick till -49,4 mnkr (-49,6), prognosen är -214,8 mnkr vid slutet av året.

Utdrag ur balansräkningen

Under perioden har det inkommit 2,2 mnkr (0) i förutbetalda intäkter gällande Norrtull och Ersbo Etapp 4.

Under perioden har exploateringsverksamheten upparbetat -25,7 mnkr (-47,2) i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Av exploateringsverksamhetens totalt planerade investeringar beräknas -183,6 mnkr genomföras under 2024, varav anläggningstillgångar uppgår till -170,3 mnkr och omsättningstillgångar -13,3 mnkr. Beräknat utfall på anläggningstillgångar omfattar framförallt Gavlehov Västra, Ersbo Etapp 4, Södra Hemlingby Handel och Godisfabriken. Beräknas utfall på omsättningstillgångar omfattar Ersbo etapp 4.

Årets investeringsutgifter på anläggningstillgångar beräknas bli 58,7 mnkr lägre än budget, vilket främst avser Västra Kungsback, Godisfabriken och Ersbo etapp 4. Vilket beror framförallt på framflyttande av genomförandet.

Årets investeringsutgifter på omsättningstillgångar beräknas bli 60,8 mnkr lägre än budget, vilket främst avses Ersbo etapp 4.

Inom perioden har -20 mnkr av exploateringsverksamhetens upparbetade anläggningstillgångar aktiverats som färdigställda efter att de anses vara tagna i bruk och vara slutbesiktade.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med 12,6 mnkr. Under perioden har värdeförändringen kostnadsförts.

Utdrag ur resultaträkningen

Medfinansiering Trafikverket

Under 2023 fanns en budget för att teckna avtal med Trafikverket om medfinansiering till statlig infrastruktur med 107 mnkr för Tolvforsskogen (Passage 1 med JvG) och Gävle Västra. Förhandlingarna blev försenade till 2024. Kostnaden tas via resultaträkningen det år avtal tecknas, oavsett när i tiden ett utflöde av medel sker. I och med att avtal ska tecknas år 2024 kommer medfinansieringen att belasta resultatet första gången år 2024, även om anläggningen inte ska tas i bruk förrän år 2029 eller eventuellt senare. Beloppet kan komma att bli både högre eller lägre, beroende på en rad olika faktorer, såsom ränta och utbetalningsplan, och det är Trafikverkets infrastrukturindex som ska användas för uppräknings av pris.

Under 2024 finns budget för Trafikplats Tolvforsskogen med 150 mnkr. Denna medfinansiering är framflyttad i tid. Prognosen är 79,7 mnkr för utfallet 2024 och avser Gävle Västra och Tolvforsskogen (Passage 1 med JvG), vilket ger en positiv årsavvikelse på 70,3 mnkr.

Driftkostnader

Driftkostnaderna inom exploateringsverksamheten avser direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning i detaljplaneprocessen/bygglovsavgifter, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Driftkostnader i perioden är 13,3 mnkr (3) vilket främst avser planerade detaljplanekostnader samt återföring av utgifter som skett inom planprogrammet för Gävle Strand etapp 3.

Under 2024 är budgeten för driftkostnaderna 19 mnkr, prognos 30,3 mnkr och beräknad budgetavvikelse är -11,3 mnkr, vilket främst beror på att flera leveranser av detaljplaneutredningar och andra underlag för Gävle Västra stationsområdet senarelades till Q1 2024, Bönaliden har tidigare lagts, samt återföring av utgifter som skett inom planprogrammet för Gävle Strand etapp 3.

Exploateringsresultat samt justerat exploateringsresultat

Exploateringsresultatet avser resultatet av tomtförsäljning samt exploateringsersättning och medfinansieringsersättning. Utfallet i perioden är 0 mnkr (0,7). Årets budget är ett exploateringsresultat på 151,5 mnkr, men utfallet beräknas bli endast 89,5 mnkr, vilket ger en årsavvikelse på -62,1 mnkr.

Exploateringsresultatets årsavvikelse på -62,1 mnkr beror framförallt på att försäljningar har skjutits fram i tid för bland annat Hemlingby bostäder och Ersbo etapp 4, samt att exploateringsersättning inte kan intäktföras då genomförandet av flera områden med exploateringsavtal är framskjutet i tid, tex Skogslundshöjden, Godisfabriken och Järvstaglantan etapp 2.

Under perioden har det inte skett någon försäljning. Försäljningsintäkterna redovisas i resultaträkningen det året försäljning har skett (normalt vid tillträde till tillgången enligt köpeavtalet, och överlämnat köpebrev) och under 2024 beräknas utfallet bli endast 8 mnkr från exploateringsområdena Gävle bro och Ersbo etapp 4. Utgifterna (bokfört värde såld tomt) som är kopplade till försäljningarna redovisas i resultatet det året som försäljningarna äger rum, vilket under 2024 beräknas uppgå till 1,8 mnkr (0).

Under perioden har det inte redovisats någon exploateringsersättning som intäkt. Exploateringsersättningen från exploatörer ska möta de anläggningstillgångar som de har finansierat. Exploateringsersättningen redovisas i exploateringsresultatet i den mån de avsedda anläggningstillgångarna är slutbesiktade, aktiverade och anses tagna i bruk. Under 2024 beräknas exploateringsersättningen uppgå till 83 mnkr och avser främst Godisfabriken.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med -12,6 mnkr, vilket avser värdeförändring på tomtmark. Beräknat justerat exploateringsresultat uppgår därmed till 76,9 mnkr (4,1).

4.1.4 Gävle Stadshus-koncernen

4.1.4.1 Gävle Stadshuskoncernen - Omsättning och resultat per bolag

(mnkr)	Omsättning 240101- 240430	Omsättning 230101- 230430	Resultat 240101- 240430	Resultat 230101- 230430	Prognos helår 2024	Budget 2024
Moderbolag						
Gävle Stadshus AB	1,4	1,2	-8,7	-4,2	-27,7	-27,9
Dotterbolag						
Gävle Energi-koncern	641,9	660,4	168,6	190	211,8	199,2
AB Gavlegårdarna	443,9	402,9	16,9	15,1	82,2	82,2
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>			13,4	9,4	74,2	74,2
<i>varav kommunens verksamhetslokaler</i>			3,5	5,7	8,0	8,0
Gavlia-koncernen	291,4	268,0	15,3	24,2	45,5	56,9
<i>kommunens verksamhetslokaler</i>			17,3	24,2	44,6	53,8
<i>övriga lokaler</i>			-0,2	0,4	0,9	1,1
<i>Gävle Drift&Service</i>			-1,8	-0,4	0,0	2,0
Gävle Hamn-koncern	75,4	68,0	19,4	18,1	32,6	28,8
Gävle Parkeringsservice AB	16,9	15,0	0,8	2,6	1,0	7,0
Koncernelimineringar	-1,4	-1,2	-1,4	-1,2		
Total	1 469,5	1 414,3	210,9	244,6	345,4	346,2

Kommentarer till bolagens resultat och prognos

Gävle Stadshus prognostiserar ett resultat i nivå med budget då inga ändrade förutsättningar för året är kända vid rapportens avlämnande.

Gävle Energi-koncernen prognostiserar ett årsresultat på 211,8 mnkr vilket är 12,6 mnkr bättre än budget. Samtliga affärsområdens resultat följer budget trots ökade kostnader inom vissa affärsområden. Bomhus Energi redovisar ett resultat för perioden som är cirka 5 mnkr högre än budget. Gästrike Ekogas redovisar en vinst på 0,1 mnkr enligt ägd andel.

AB Gavlegårdarna redovisar ett resultat på 16,9 mnkr att jämföra med 27,4 mnkr för samma period föregående år. Affärsområde ursprunglig verksamhet redovisar en vinst på 13,4 (9,4) mnkr och kommunala verksamhetslokaler 3,5 (5,7) mnkr. Bolaget prognostiserar ett resultat som är lika med reviderad budget på 82,2 mnkr. Bolagets kostnadskompensation vid hyresförhandlingarna för år 2024 blev 5,3% vilket är 3% lägre än vad bolaget begärt. Underhållsbehovet i bolagets åldrande bestånd är fortsatt en utmaning. Som en engångsåtgärd, för att inte falla för långt efter i underhållet av bolagets boendemiljöer, undersöktes därför möjligheterna till sänkt krav på bolagets resultat för året vilket beviljades av kommunfullmäktige i mars vilket innebar att bolagets resultatkrav, resultat efter finansiella poster, sänktes till 82,2 mnkr mot tidigare 100 mnkr.

Gavlia-koncernen redovisar ett delårsresultat exklusive finansiell leasing på 15,3 mnkr att jämföra med föregående år på 24,2 mnkr och budget för perioden 17,4 mnkr. Årets prognos är 45,5 mnkr är 11,4 mnkr lägre än budget. Bland kostnader som överskrider budget är

personalkostnader, externa kostnader för snöröjning och avskrivningar enligt plan.

Gävle Hamn AB prognostiserar ett årsresultat på 32,6 mnkr vilket är 3,8 mnkr bättre än budget. Resultatförbättringen beror på ökade intäkter och lägre driftskostnader för projekt som förskjutits samt lägre avskrivningar på grund av försenade projekt. Bolaget prognostiserar lägre personalkostnader, övriga kostnader och avskrivningar än budgeterat.

Gävle Parkeringservice AB redovisar ett resultat på 0,8 mnkr vilket är 1,5 mnkr lägre än periodens budget. Årsprognosen visar på ett resultat på 1 mnkr vilket är 6 mnkr lägre än budget. Avkastningskravet på bolaget är enligt ägardirektivet 7 mnkr. Större avvikelser mot årsbudgeten avser personalkostnader och övriga kostnader. Avskrivning enligt plan är i nivå med budget.

4.1.4.2 Gävle Stadshuskoncernen - Investeringar och balansomslutning per bolag

(mnkr)	Investering 240101- 240430	Investering 230101- 230430	Prognos 2024	Budget 2024	Balans- omslutn 2024-04-30	Balans- omslutn 2023-04-30
Moderbolag						
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	2 958,4	2 922,5
Dotterbolag						
Gävle Energi- koncernen	104,2	120,0	458,1	500,1	3 240,2	3 325,5
AB Gavlegårdarna	56,3	239,2	409	409	6 255,9	6 224,5
Gavlia-koncernen	148,1	158,9	509,8	755,1	5 061,6	4 776,0
Gävle Hamn AB	3,8	16,2	79,4	83,4	1 599,3	1 614,6
Gävle Parkeringservice AB	2,2	26,4	17,0	18,9	82,8	251,0
Elimineringar					-2 890,7	-2 854,7
Total	314,6	560,7	1 473,3	1 766,5	16 307,5	16 259,4

Kommentarer till GSAB- bolagens investeringar och balansomslutning

Gävle Energi AB:

Koncernens investeringsprognos för året uppgår till 458 mnkr vilket är 42 mnkr lägre än investeringsbudgeten på 500 mnkr. Investeringarna i transitledning till Sandviken beräknas totalt uppgå till 254 mnkr vilket är i nivå med budget och genomförs enligt plan.

De både affärsområdena Värme och Energiproduktion har enligt prognos lägre investeringsnivå än budget. En del av avvikelserna avser tidsförskjutning i investeringen av utökad bränsleplan.

AB Gavlegårdarna:

Bolaget beräknar att investera för 409 mnkr vilket är enligt beslutad investeringsbudget och avser främst ursprunglig verksamhet.

Större investeringsprojekt är nyproduktion av bostäder i de båda bostadsområdena Godisfabriken och Södra Hemlingby samt gruppboende i Södra Hemlingby.

På grund av höga materialpriser och finansieringskostnader har Gavlegårdarna beslutat att fortsätta pausa de nyproduktionsprojekt som bolaget tog beslut om att pausa 2022. Gavlegårdarna gör dock tertiälvís en detaljerad analys för att undersöka om

lönsamhetsförutsättningarna har förändrats vilket skulle kunna öppna för möjligheter att återuppta nyproduktionsprojekt som pausats.

Under året har bolaget slutfört renoveringen av en fastighet i Forsbacka. Bolaget har där renoverat balkongerna, stamrenovering och värmestammar.

Gavlia-koncernen:

Koncernen beräknar att investera för 509 mnkr att jämföra med budget 755 mnkr.

Investeringarna är fördelade på kommunala fastigheter 482 mnkr, övriga fastigheter 5 mnkr och Gavle Drift & Service 22 mnkr enligt prognos.

Större pågående projekt är Agnes Kulturhus (Kultur- och Bildningscentrum) med en budget på 460 mnkr (prognos 475 mnkr) och Vasaskolan 352 mnkr. Investeringar i förskolor ingår med 111 mnkr avseende Klintbergsgården samt ombyggnad av Varva skola till förskola.

Gävle Hamn AB:

Bolaget beräknar att under 2024 investera för 79 mnkr, att jämföra med budget 83 mnkr. Under året har investeringsprojektet järnväg till containerterminalen och utökat skalskydd för hamnområdet avslutats. Dessa båda investeringar uppgår till 21 mnkr. Större pågående investeringar är iordningsställande av mark vid containerterminalen samt investering vid kaj 17-19. Dessa båda projekt har prognostiserad investeringskostnad på 46 mnkr,

Gävle Parkeringsservice AB:

Bolaget beräknar att investera för 17 mnkr vilket är i 2 mnkr lägre än budget och investeringen kan främst relateras till den pågående investeringar i mobilitetshuset Magasinet med total investeringskostnad på 119 mnkr.